

Rapport visitatie Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK 2024

5 april 2025

1. Inleiding

Zoals opgenomen in de statuten van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK (hierna: "het fonds") is het intern toezicht bij het fonds ingericht door middel van een visitatiecommissie. Deze commissie brengt een rapport van bevindingen uit aan het bestuur en verantwoordt zich over de uitvoering van haar taken aan het verantwoordingsorgaan. De visitatiecommissie bestaat uit Anne Wensink (voorzitter), Mechteld Hendriks en Rob van Leeuwen.

De wettelijke taakopdracht voor de visitatiecommissie is toezicht houden op het bestuursbeleid en de algemene gang van zaken in het pensioenfonds gedurende het kalenderjaar, in dit geval 2024. Daarnaast ziet de visitatiecommissie ten minste toe op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De visitatiecommissie betreft de Code Pensioenfonds en bij zijn taak. Naast vergaderstukken en fondsdocumenten baseert het intern toezicht zich op gesprekken met het bestuur, sleutelfunctiehouders en het verantwoordingsorgaan. De peildatum van dit rapport is 5 april 2024.

2. Samenvatting

Het bestuur heeft een punt op de horizon gezet ten aanzien van de toekomst van het fonds. De afgelopen jaren heeft het bestuur uitgebreid verschillende scenario's onderzocht waar de aanspraken en rechten van deelnemers en gepensioneerden het beste kunnen worden ondergebracht. De eerder onderzochte route naar een verzekeraar bleek niet te voldoen aan de wensen van het bestuur. De opties die nu op tafel liggen bieden volgens het bestuur wel perspectief, met een richtdatum voor de collectieve waardeoverdracht op uiterlijk 1 januari 2027.

Dit is een kans voor het bestuur om tot een goede overeenkomst te komen voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden van het fonds. Bij verder uitstel van een collectieve waardeoverdracht bestaat het risico dat het momentum verloren gaat, en daarmee ook de mogelijkheden om het fonds op een goede wijze elders onder te brengen.

Naar verwachting heeft het fonds dus nog een horizon van maximaal anderhalf jaar. De visitatiecommissie heeft zich om die reden voornamelijk gericht op het toekomstdossier van het fonds, waarbij de visitatiecommissie heeft vastgesteld dat de dagelijkse gang van zaken in voldoende mate wordt beheerst en in voldoende mate voldoet aan de gestelde normen. Verschillende opmerkingen en aanbevelingen zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

3. Bevindingen en aanbevelingen

De visitatiecommissie licht zijn bevindingen toe aan de hand van een normenkader waarin de verschillende onderwerpen en beleidsterreinen aan bod komen. De normen met als onderwerp toekomst en risicomanagement worden uitgelicht, de overige normen zijn opgenomen in de bijlage.

a) Toekomstdossier en algemene stand van zaken

Norm: Het bestuur van het fonds geeft zo goed mogelijk uitvoering aan de pensioenregeling. Daartoe zijn de doelstellingen van het fonds en de gehanteerde uitgangspunten (in overleg met andere organen) vastgesteld. Tevens heeft het bestuur een visie op een toekomstbestendige uitvoering. Het beleid van het bestuur en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen zijn voldoende kenbaar.

Zoals genoemd werkt het bestuur toe naar een einde van het fonds. De visitatiecommissie ziet een betrokken bestuur dat zich inzet voor de belangen van de deelnemers en gepensioneerden van het fonds. Het afgelopen jaar zijn daarbij goede vorderingen geboekt. Het bestuur heeft verschillende scenario's onderzocht en heeft keuzes gemaakt. Er is een (concept) verantwoordings- en besluitvormingsdocument waarin het gehele proces inclusief gemaakte keuzes is vastgelegd. Er is nu momentum om op een goede manier de aanspraken en rechten over te dragen naar een andere partij.

De visitatiecommissie adviseert het bestuur om door te pakken om verder uitstel te voorkomen. Langer uitstel is niet in het belang van de deelnemers en gepensioneerden van het fonds. Met het verstrijken van de tijd nemen de risico's toe. Het risico (a) dat het fonds niet meer kan voldoen aan de toenemende eisen ten aanzien van de uitvoering. Het risico (b) dat de financiële positie van fonds verslechtert waardoor keuzes beperkt worden. In algemene zin het risico (c) dat deuren die nu openstaan zich sluiten. Het is te voorzien dat vanaf 2028 (na implementatie van de Wtp) de pensioensector in beweging komt als gevolg van andere fondsen die van uitvoerder willen wisselen. De visitatiecommissie verwacht dat deze drukte de onderhandelingskracht van Pensioenfonds KAS BANK zal beperken. Verder neemt met het verlopen van de tijd de afstand tot de werkgever verder toe. Tot slot is er een risico (d) dat er nieuwe vacatures in het bestuur en andere gremia ontstaan die steeds lastiger gevuld zullen worden. Het huidige momentum is volgens de visitatiecommissie derhalve de kans voor het bestuur om tot een goede overeenkomst te komen voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden van het fonds.

De werkgever en ondernemingsraad van CACEIS hebben een transitieplan opgesteld, met een voornemen om de opgebouwde pensioenen bij Pensioenfonds KAS BANK in te varen naar het nieuwe stelsel. Het bestuur geeft aan dat dit proces niet onder hun verantwoordelijkheid zal worden uitgevoerd. De visitatiecommissie begrijpt dit. De voorbereiding om in te varen naar het nieuwe stelsel is complex en vergt veel tijd. Het fonds had de voorbereiding hiervoor jaren geleden moeten beginnen om deze optie (binnen het fonds) open te houden. Het fonds is daarnaast al enige tijd met de werkgever in gesprek over een overeenkomst om verschillende financiële aspecten af te hechten. Het bestuur gaat hier goed mee om en houdt de belangen van het fonds in het oog. Bij de verschillende gesprekken met de werkgever blijken eerder ingenomen standpunten niet onveranderlijk. Dit zorgt voor onduidelijkheid. De visitatiecommissie adviseert het bestuur om relevante afspraken en standpunten (van de werkgever of het fonds) expliciet te maken, bijvoorbeeld per brief. Dit draagt bij aan helderheid, en komt de gesprekken ten goede.

Aanbevelingen

- i) Maak zoveel mogelijk bestuurlijke tijd en middelen beschikbaar om de collectieve waardeoverdracht uiterlijk per 1 januari 2027 te realiseren. Een eerdere datum gedurende het jaar zou volgens de visitatiecommissie eveneens overwogen kunnen worden.

Zet regulier niet-noodzakelijk onderhoud (van bijvoorbeeld bepaalde fondsdocumenten)

op een lager pitje (waarbij uiteraard wel aan wet- en regelgeving moet worden voldaan en de beheerste bedrijfsvoering op orde blijft). Besteed de meeste tijd aan het change-gedeelte van de vergadering. Zorg dat het toekomstdossier regelmatig wordt bijgewerkt, leg keuzes goed vast, zorg dat alle gremia en andere stakeholders van het fonds voldoende worden meegenomen.

Werk zoveel mogelijk vooruit zodat om eventuele tegenvallers gedurende het proces voor te zijn. Oftewel: maak haast als je tijd hebt, dan heb je tijd als je haast hebt.

- ii) Maak afspraken met de werkgever en standpunten (van de werkgever of van het fonds) expliciet, bijvoorbeeld per brief.
- iii) Betrek bij alle reguliere besluiten die het fonds neemt de beperkte horizon van het fonds. Denk bijvoorbeeld aan het toeslagbesluit, besluiten rondom vermogensbeheer, et cetera.

b) Risicomanagement

Norm: De organisatorische opzet van het risicomanagement is adequaat. In de besluitvorming is zichtbaar dat het bestuur expliciet rekening houdt met de acht door het bestuur vastgestelde beleidsuitgangspunten voor het risicomanagementbeleid. Ook stelt het pensioenfonds de risicohouding na overleg met de sociale partners en in overleg met het verantwoordingsorgaan vast en is de risicohouding consistent verwerkt in de risicobeheersing.

De uitvoering van het risicomanagement is een belangrijk aandachtspunt. In 2023 heeft dit niet op het vereiste niveau gefunctioneerd. Halverwege 2024 is dit bijgetrokken met het aantrekken van externe expertise. Een goede stap daarin is het opstellen van een periodieke risicorapportage. Er is derhalve goede voortgang gemaakt. Toch kan de zichtbaarheid van de risicomanagementfunctie worden verbeterd. Bijvoorbeeld door het duidelijk vastleggen in notulen van de inbreng van de Sfh Risk bij vergaderingen. En door het opstellen van tweedelijns opinies bij alle belangrijke besluiten en tussenproducten, zoals het (concept)verantwoordingsdocument, alle stappen in het huidige 'request for proposal'-proces, et cetera.

In het kader van het toekomstdossier adviseert de visitatiecommissie het uitvoeren van een pre mortem risicoanalyse. Dit is een methode waarbij een team zich voorstelt dat een project of organisatie is mislukt, en vervolgens terugwerkt om te bepalen wat mogelijk tot deze mislukking heeft geleid. Het doel is om potentiële obstakels te identificeren en een plan te maken om deze te voorkomen, waardoor de kans op succes wordt vergroot. Het is aan te bevelen deze analyse met behulp van externe experts uit te voeren. Niet door de Sfh Risk zodat hij zijn rol in de tweede lijn adequaat kan uitvoeren.

Aanbevelingen

- iv) Vergroot de zichtbaarheid van de tweede lijn / Sfh Risk. De visitatiecommissie verwacht dat de inbreng van de Sfh Risk terugkomt in notulen van vergaderingen, alsook door opinies bij alle besluiten van het fonds, alsook tussenproducten uit het toekomstdossier.
- v) Voer met behulp van externe expertise een pre mortem risicoanalyse uit op het toekomstdossier.

4. Bijlage overige bevindingen

Governance	
Norm	Het bestuursmodel is passend voor het fonds en functioneert. Hierbij is de structuur van het fonds zodanig dat goede besturing bij voortduring is geborgd. Voorts zijn de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel voldoende geschikt, wordt er rekening gehouden met diversiteit en is er sprake te van een duidelijke verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
Observaties	De visitatiecommissie constateert dat de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel voldoende geschikt zijn. Ook is er een duidelijke verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, waarover wordt nagedacht.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Beheerste en integere bedrijfsvoering	
Norm	Het bestuur bewaakt de beheerste bedrijfsvoering van het fonds. Het bestuur heeft een visie op de uitvoering van de activiteiten van het pensioenfonds (inclusief een aanvaardbaar niveau van de kosten) en heeft zicht op de uitbestedingsketen. Daarbij is het bestuur in control en worden partijen waar werkzaamheden aan worden uitbesteed op regelmatige basis geëvalueerd.
Observaties	De visitatiecommissie meent dat het bestuur een visie heeft op de uitvoering van activiteiten, zicht heeft op de uitbestedingsketen en bijstuurt waar nodig.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Financiële opzet	
Norm	Het fonds heeft een deugdelijke financiële opzet. De financiële opzet is zodanig dat de pensioenregeling ook op de lange termijn kan worden waargemaakt.
Observaties	Als gevolg van het opzeggen van de uitvoeringsovereenkomst door de werkgever ontvangt het fonds geen premie meer. Het fonds is in gesprek met de werkgever over een overeenkomst waarin verschillende financiële aspecten worden afgehecht.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Besluitvorming en evenwichtige belangenafweging	
Norm	De vergaderorde is passend en functioneert. Tevens is de besluitvorming afgewogen en transparant en is er sprake van een aantoonbare evenwichtige belangenafweging.
Observaties	De visitatiecommissie constateert dat het bestuur bij het nemen van beleidsbeslissingen de belangen van de verschillende partijen op een evenwichtige wijze afweegt.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Vermogensbeheer en balansmanagement	
Norm	De strategie en het beleid zijn onderbouwd, actueel en consistent met doelen en uitgangspunten. Het beleggingsbeleid is in overeenstemming met de ambitie van het fonds, de verplichtingen van het fonds en de vastgestelde risicohouding. In dit beleid is expliciet aandacht voor maatschappelijk verantwoord beleggen en het beleid wordt gemonitord.
Observaties	De visitatiecommissie constateert dat het fonds een actueel en onderbouwd beleggingsbeleid heeft dat wordt gemonitord. De portefeuille is overzichtelijk, de beheersing is gestructureerd.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Communicatie	
Norm	Het bestuur zorgt voor een adequaat communicatiebeleid en monitort de naleving hiervan. Het bestuur communiceert op transparante, begrijpelijke en pro-actieve manier met alle belanghebbenden over het beleid, de ontwikkelingen bij het fonds en de consequenties daarvan voor de belanghebbenden. Het bestuur meet de effectiviteit van de ingezette communicatiemiddelen periodiek.
Observaties	De visitatiecommissie stelt vast dat het bestuur reeds voorbereidingen treft ten behoeve van een waardeoverdracht.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Code pensioenfondsen	
Norm	Het bestuur leeft de normen van de Code Pensioenfondsen na, rapporteert zo nodig over normen of geeft gemotiveerd aan waarom van een norm wordt afgeweken.
Observaties	De visitatiecommissie constateert dat het bestuur een rapportage heeft opgesteld over de wijze waarop al dan niet voldaan wordt aan de Code Pensioenfondsen.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Opvolging aanbevelingen	
Norm	Het bestuur gaat adequaat om met opvolgingen van de aanbevelingen die het bestuur heeft ontvangen van de certificerend actuaris, de accountant, de sleutelfunctiehouders en de visitatiecommissie. Ook geeft het bestuur inzicht in de follow-up van deze aanbevelingen.
Observaties	Geen opmerkingen.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.